

Na bakalářské práci Petry Hofmanové je třeba ocenit již volbu kontroverzního tématu. Básník Ivan Skála funguje ve společenském povědomí jako odpudivý symbol normalizace v české literatuře; vážně se věnovat analýze a interpretaci jeho básnického díla a dokonce si položit otázku, zda je toto dílo „umělecky hodnotné pro současný svět“ by bylo ještě před deseti lety jen těžko myslitelné. Pro současnou mladou generaci, narozenou po r. 1989, je ovšem období komunistického režimu historií, s níž nejsou nijak osobně spjati, které je ovšem navzdory tomu zajímavá. Obecné poučky o zločinnosti tohoto režimu je dostatečně neuspokojují, chtějí informace konkrétnější a mnohostrannější. Socialistický realismus a socialistický životní způsob se zejména v řadách mladých badatelů stávají favorizovaným, leckdy až módním proudem společenskovedního výzkumu.

Petru Hoffmanovou zajímá Ivan Skála jako typ básníka, celoživotně spjatého s komunistickou ideologií; vnímá jej jako autentického stoupence této ideologie, přičemž příčiny shledává zejména v jeho sociálním původu, dospívání v čase hospodářské krize, zkušenosti totálního nasazení a poválečného vzestupu KSČ. Zajímá ji jako jedinec, který hlásal komunistické ideály nikoli z konjunkturalismu, ale z hlubokého vnitřního přesvědčení. Především ji ale zajímá otázka ryze literární: jak toto přesvědčení formovalo jeho básnickou tvorbu.

Po nutné úvodní partii osvětlující dobovou kulturněpolitickou situaci a stručně načrtávající osobní i tvůrčí vývoj Ivana Skály, jež je běžnou, byť poctivě zpracovanou kompilací, následuje analytické jádro práce. Autorka se zaměřila na jedinou, nicméně pro Skálovu tvorbu typickou básnickou sbírku, což považuji vzhledem k tomu, že jde o práci bakalářskou, za velmi rozumné řešení.

Analytická část je přehledně strukturována: autorka si postupně všímá jednotlivých rovin zvoleného díla, čemuž odpovídají jednotlivé podkapitoly. Ne vždy je sice výklad dostatečně konkrétní, autorka má rovněž sklon k několikerému opakování týchž zjištění, ale celkově je její analytická práce solidní. Za důležitou považuji skutečnost, že rozbor neulpívá na prvoplánových případech persuaze (jako je báseň Položili legitimaci), ale že si všímá také skryté propagandističnosti tradičních přírodních a venkovských motivů, na první pohled tvořících neideologickou protiváhu k básním vypjatě politickým (domnívám se, že právě tento moment mohl být v práci rozveden šíře, ovšem postihnout onu skrytější rovinu ideologičnosti je pochopitelně podstatně náročnější než evidence momentů nezakryté agitačních). Autorka se rovněž dotýká důležité otázky kýčovitosti Skálovy poezie, což je samo o sobě téma na samostatnou práci.

Formálním nedostatkem práce jsou četné překlepy a chybějící písmena či dokonce slova, dále pak občasná naivita formulací jako např. „což se nelíbilo Svazu sovětských socialistických republik“ (s. 22), jež v převládajícím odborném výkladovém stylu působí rušivě. Nesrozumitelné je pro mě autorčino rozdělení použité literatury na primární a sekundární, jež je nejen v rozporu se zažitým územ, ale navíc (alespoň pro mě) postrádá jakékoli zjevné kritérium.

Přes uvedené výhrady považuji tuto práci za poctivý pokus vyrovnat se s kontroverzním tématem a doporučuji ji k obhajobě.